

Національна академія наук України
Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського
Український комітет славистів
Інститут мистецтвознавства, фольклористики
та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України
Інститут філології Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
Товариство «Україна – Болгарія»

До Дня слов'янської писемності і культури

ПРОГРАМА

**МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Слов'янський ідентитет:
спільні коріння і спільне майбутнє –
парадигма ХХІ століття»**

21 ТРАВНЯ 2009 РОКУ

РЕГЛАМЕНТ :

9. 15 – 10.00 – реєстрація учасників конференції

10.00 – 11.45 – пленарне засідання

доповідь на пленарному засіданні – **10 хв.**

12.00 – 13. 45 – засідання секцій

доповідь на секційному засіданні – **10 хв.**

обговорення доповідей, запитання – **5 хв.**

14.00 – 15. 00 – науково-просвітницький захід
до Дня слов'янської писемності і культури

Працюють книжково-інформаційні виставки з фондів НБУВ:

- 📖 Столиці слов'янських держав;
- 📖 Николай Йонков Вапцаров (1909–1942);
- 📖 Слов'янський ідентитет: парадигма ХХІ століття – електронна книжкова виставка;
- 📖 виставка картографічних видань із фондів НБУВ «Столиці слов'янських держав»;
- 📖 виставка образотворчих мистецтв із зібрання Фонду Президентів України «Київ – стольний град Володимира і Ярослава».

Пленарне засідання
(10.00 – 11.45 Зал засідань к. 344)

ВСТУПНЕ СЛОВО

Онищенко Олексій Семенович,

академік-секретар Відділення історії, філософії та права НАН України, генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, голова Українського комітету славістів, акад. НАН України

ДОПОВІДІ

Збереження національної самобутності слов'янських мов у добу глобалізації

Клименко Ніна Федорівна, пров. наук. співроб. Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, чл.-кор. НАН України

«Українське» та «малоросійське» в «Записках о Южной Руси» Пантелеймона Куліша

Моця Олександр Петрович, заввідділом давньоруської та середньовічної археології Інституту археології НАН України, чл.-кор. НАН України

Інтегральний опис мовних систем і проблеми слов'янської лексикографії

Широков Володимир Анатолійович, директор Українського мовно-інформаційного фонду НАН України, чл.-кор. НАН України

Закономерности и модификации современного функционирования фольклора у восточных славян

Морозов Олександр Володимирович, заввідділом культури слов'янських народів Державної наукової установи «Інститут искусствоведения, этнографии и фольклора им. К. Крапивы» НАН Білорусі, д-р філол. наук (Білорусь)

Літературна мова в культурній ідентифікації слов'ян: історичний контекст і сучасність

Шевченко Лариса Іванівна, завкафедрою Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, заст. голови Українського комітету славістів, д-р філол. наук

Напрями змін ідентичності слов'ян: прогностичний погляд

Айдачич Деян, проф. Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук (Сербія)

Взаємодія «нової» слов'янської та спільної європейської ідентичності в процесі розширення Європейського Союзу (на матеріалі народів Південно-Східної Європи)

Рудяков Павло Миколайович, проф. Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук

Сучасна українська словотворчість у загальнослов'янському контексті

Карпіловська Євгенія Анатоліївна, в. о. заввідділом структурно-математичної лінгвістики Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, д-р філол. наук

Славянское языкознание – чешские научные работы 1999–2009 гг.

Валчакова Павла, співроб. Інституту чеської мови Академії наук Чеської Республіки, доц. (Чехія)

Творчість Ніколи Вапцарова і Україна (до 100-річчя від дня народження)

Захаржевська Вікторія Олександрівна, доц. Київського славістичного університету, канд. філол. наук

Кирило і Мефодій та Болгарське Відродження

Манолакієв Христо, викладач Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доц., канд. філол. наук (Болгарія)

Внесок наукової громадськості у збереження і розвиток слов'янської культури

Сєдих Юрій Іванович, президент товариства «Україна – Болгарія»;

Знаменська Маргарита Василівна, віце-президент товариства «Україна – Болгарія», канд. іст. наук

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Супронюк О. К. Н. В. Гоголь и его окружение в Нежинской гимназии : Биобиблиографический словарь [Текст] / О. К. Супронюк / Ред.

А. И. Рейтблат, предисл. Ю. В. Манна. – К. : Академперіодика, 2009. – 252 с.; [24 с. : библиогр.]; [илл].

Супронюк О. К. Литературная среда раннего Гоголя [Текст] /

О. К. Супронюк. – К. : Академперіодика, 2009. – 180 с.

Представляє **Супронюк Оксана Костянтинівна**, ст. наук. співроб. НБУВ, канд. філол. наук

Секція 1

«Ідентичність слов'янських народних традицій»

(12.00 –13.45 Зал засідань к. 344)

Керівник:

Вахніна Лариса Костянтинівна,

завідділом мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології

ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Учений секретар:

Головатюк Валентина Данилівна,

мол. наук. співроб. відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Проблеми національної специфіки українського фольклору

Росовецький Станіслав Казимирович, проф. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

д-р філол. наук

Ідентичність слов'янських народних традицій та сучасна європейська цивілізація

Вахніна Лариса Костянтинівна, завідділом мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Збереження і вивчення усної народної культури слов'ян в Угорщині

Мушкетик Леся Георгіївна, пров. наук. співроб. відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Образ чужинця в думах: козацька ідентичність та соціальний контекст

Huseyin Oylupinar, аспірант Канадійського інституту українських студій Університету Альберти в Едмонтоні (Туреччина)

Про різницю між лінгвофольклористикою та етнолінгвістикою в слов'янській гуманітарній науці

Дядишева-Росовецька Юлія Борисівна, доц. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. філол. наук

Ідентичність традиції, або сербські історико-документальні тужбалиці та українські пісні-хроніки як типологія жанру

Микитенко Оксана Олегівна, пров. наук. співроб. відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Фольклорний елемент у творчості Владимира Назора

Карацуба Мирослава Юрійвна, ст. наук. співроб. відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Слов'янська народна казка в контексті сучасної культури

Шабліовський Володимир Євгенович, наук. співроб. відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Фольклористична діяльність Народознавчого товариства у Львові (кінець XIX – початок XX століття)

Головатюк Валентина Данилівна, мол. наук. співроб. відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, канд. філол. наук

Мотив оленя в індоєвропейській та слов'янській міфології

Михайлова Наталія Ремівна, архівіст Інституту археології НАН України

Специфіка флористичної символіки в пісенному фольклорі приазовських болгар

Червенко Оксана Борисівна, аспірантка відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України

Музикант-виконавець у балканослов'янському фольклорному тексті

Ковтун Олесь Олександрівна, мистецтвознавець відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

Проблема жанрової типології балади у хорватській фольклорній традиції

Паламарчук Оксана Олександрівна, аспірантка Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

Слов'янські обрії. Вип. 2. – К. : НБУВ, 2008 ;

Українсько-македонський словник / О. С. Онищенко, Б. Ристовські,

В. В. Чумак, Т. Я. Марченко, Н. В. Бенедик. – К. : НБУВ, 2008 ;

● Динаміка та стабільність лексичних і словотворних систем слов'янських мов : тематичний блок, 10–16 вересня 2008 р., Охрид, Республіка Македонія. – К. : НБУВ, 2008 ;

● Українсько-македонський науковий збірник. – К. : НБУВ, 2008. – Вип. 3.

Секція 2

«Ідентичність слов'ян як об'єктивна реальність»

(12.00–13.45 Фонд Президентів України к. 307)

Керівник:

Студінський Володимир Аркадійович,

проф. Національного економічного університету ім. В. Гетьмана,

д-р іст. наук, канд. екон. наук

Учений секретар:

Солонська Наталія Гаврилівна,

керівник культурно-просвітницького центру НБУВ, канд. іст. наук

Особливості українського менталітету та його вплив на економічну трансформацію

Студінський Володимир Аркадійович, проф. Національного економічного університету ім.

В. Гетьмана, д-р іст. наук, канд. екон. наук

Тоталітаризм і культура (генезис та історична доля соцреалізму)

Руда Тетяна Петрівна, пров. наук. співроб. відділу мистецтва та народної творчості

зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т.

Рильського НАН України, д-р філол. наук

Фразеологія перекладів драматургічних творів у слов'янських літературах: проблема культурної асиміляції та адаптації

Юдкін Ігор Миколайович, заввідділом театрознавства та культурології Інституту

мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, д-р

мист., чл.-кор. Академії мистецтв України

Музична творчість слов'янських композиторів у ХХ столітті як рефлекс культурної ідентичності

Сюта Богдан Омелянович, проф. Київської Національної консерваторії ім.

П. І. Чайковського, д-р мист.

Слов'янський, національний, цивілізаційний ідентитети громадян України: 1993–2008 рр.

Воропаєва Тетяна Сергіївна, ст. наук. співроб. Центру українознавства Київського

національного університету імені Тараса Шевченка, канд. психол. наук

Енциклопедичне книговидання в реаліях нового тисячоліття: українська та польська моделі

Черниш Наталія Іванівна, проф. кафедри видавничої справи і редагування Української

академії друкарства, канд. філол. наук

Відстоювання ідей слов'янської єдності на шпальтах східноукраїнських часописів початку ХХ століття

Сидоренко Наталія Миколаївна, завкафедрою історії журналістики Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук;

Школьна Олена Дмитрівна, доц. кафедри історії журналістики Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. філол. наук

Ядро фондів давніх слов'янських бібліотек як підґрунтя формування слов'янського національного ідентитету

Солонська Наталія Гаврилівна, керівник культурно-просвітницького центру НБУВ, канд. іст. наук

Видатні діячі письменства Болгарії до османської навали

Вятчаніна Людмила Іванівна, завкафедрою педагогіки та управління освітою Київського славістичного університету, канд. біол. Наук

Вплив освітньо-культурної ідеології на формування фондів бібліотеки Острозької слов'яно-греко-латинської академії XVI–XVII століття

Корнійчук Майя Валентинівна, директор Наукової бібліотеки Національного університету «Острозька академія»

Формування етнопедагогічних традицій виховання в Болгарії у VIII–XIV столітті

Вятчаніна Світлана Володимирівна, викладач кафедри української та іноземних мов Національного університету фізичного виховання і спорту України

Гасло слов'янського братерства у київській пресі кінця XIX – початку ХХ століття

Волобуєва Анастасія Михайлівна, асистент кафедри історії журналістики Інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Сучасні славістичні дослідження у Франції

Мазепова Юлія Сергіївна, аспірантка відділу мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

● Половинчак Ю. М. Газета «Киевлянин» і українство : досвід національної самоідентифікації. – К. : НБУВ, 2008.

Секція 3

«Базові ідентифікаційні цінності слов'ян»

(12.00 –13.45

Австрійська бібліотека к. 312)

Керівник:

Стоянова Ельза Петрівна,

проф. Київського славістичного університету, д-р філол. наук

Учений секретар:

Лучанська Валентина Володимирівна,

канд. пед. наук, докторант Київського національного університету культури і мистецтв

Еволюція ідей про взаємозв'язок мови – культури – мислення в сучасній лінгвістиці

Даниленко Людмила Іванівна, ст. наук. співроб. Інституту української мови ім. О. О. Потебні НАН України, канд. філол. наук

Національно-мовна болгарська ідентичність під кутом зору нової історії

Стоянова Ельза Петрівна, проф. Київського славістичного університету, д-р філол. наук

Взаємодія української мови з іншими (лексичний рівень)

Лукінова Тетяна Борисівна, пров. наук. співроб. Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні НАН України, д-р філол. наук

Персоніфікація і сучасний фольклоризм у поезії Єжи Гарасимовича

Булаховська Юлія Леонідівна, пров. наук. співробітник-консультант Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, д-р філол. наук

Семантична реконструкція у світлі завдань праслов'янської лексики

Черниш Тетяна Олександрівна, проф. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д-р філол. наук

Національномаркована лексика в слов'янських мовах як транспатологічна проблема

Паламарчук Ольга Леонідівна, завкафедрою Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. філол. наук;

Чмир Олена Романівна, доц. Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, канд. філол. наук

Південно-слов'янська тематика у творчості Олени Пчілки

Гуць Михайло Васильович, доц. Українського міжнародного славістичного університету, канд. філол. наук

Вірші Тараса Шевченка в перекладах польських поетів 20–30-х років ХХ століття

Лисенко-Єржіківська Наталія Олексіївна, наук. співроб. Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, канд. філол. наук

Біблія як джерело збагачення фразеологічного складу болгарської мови

Доценко Тетяна Степанівна, викладач кафедри слов'янської філології Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Екологічна культура в релігії і народних традиціях слов'ян

Лучанська Валентина Володимирівна, канд. пед. наук, докторант Київського національного університету культури і мистецтв

Поезії Юзефа–Богдана Залеського в музичних інтерпретаціях Фридеріка Шопена

Білоцерківський Василь Васильович, завідувач редакційно-видавничим відділом Міжнародної школи україністів НАН України

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

● Шамрай М. А. Альдини в бібліотеках України. – К. : Академперіодика. – К. : НБУВ, 2008.

Представляє **Шамрай Маргарита Агапійна**, наук. співроб. Інституту археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України

**Науково-просвітницький захід
до Дня слов'янської писемності і культури**
(14.00–15.00 Великий виставковий зал)

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ:

книжково-інформаційних виставок «Столиці слов'янських держав», «Николай Йонков Вапцаров (1909–1942)»

ВІТАЛЬНЕ СЛОВО

Онищенко Олексій Семенович, академік-секретар Відділення історії, філософії та права НАН України, Генеральний директор Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, голова Українського комітету славистів, акад. НАН України

ВИСТУПИ:

Світочи Божої науки для слов'янських народів

Архієпископ Дніпропетровський і Запорізький Високопреосвященніший Лука

Седих Юрій Іванович,

президент Товариства «Україна – Болгарія»

Вахніна Лариса Костянтинівна,

заввідділом мистецтва та народної творчості зарубіжних країн Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології

ім. М. Т. Рильського НАН України (ІМФЕ), канд. філол. наук

Презентація нових славістичних видань ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України:

– спецвипуску журналу “Народна творчість та етнографія”, присвяченого болгарській фольклористиці, виданого в рамках проекту з Інститутом фольклору Болгарської Академії Наук;

– “Українсько-польські культурні взаємини” (вип. 2-й). – Київ, 2008;

польський спецвипуск журналу “Студії мистецтвознавчі” (ІМФЕ

ім. М. Т. Рильського НАН України спільно з Інститутом мистецтвознавства Польської Академії Наук).

Культурно-мистецька частина:

Учні Київської загальноосвітньої середньої школи № 293 читають вірші болгарських поетів